

Proces verbaal van verhoor van Persaachten
 des 24 Augustus 1841.

Nicolaas Boes.

Ik herken in de mij vertoonde grijs geruite jas dezelfde die ik heb aangehad dien zaterdagavond van de moordens. Ook het blauw gestreepte overhemd is hetzelfde en de donker gestreepte broek. Alle deze kleedingstukken zijn uitgewasphen, de jas en het overhemd, waarvan alleen de mouwen van onderen met bloed gaten heb ik eerst zelf uitgewasphen en vervolgens heeft mijne moeder dit gedaan of door de waschvrouw, Vrouw Theunis, laten doen. Ik bedoel het overhemd, want de jas heb ik Dinsdag alweder aangehad. Ik heb geen bloed gezien aan mijn broek, wel een hoest lijn, dit kwam van het Kleeflijmen bij Dierenbroodspit. Ook mij vertoonde vest kan hetzelfde zijn dat ik dien zaterdag heb gedragen, hieromtrent kan ik niet stellig verklaren, ik geloof niet dat bloed daaraan zat. Ook herken ik de schoenen, die zijn federt verhalvesoeld door Jacob de Wries, daaraan kan geen bloed zijn geweest, want die had ik uitgetrokken tijdens de moorden en ik weet niet of mijne kousen met bloed zijn geraakt, daar heb ik niet naar gekeken en die kousen zijn vermaedelijk uitgewasphen want zondag heb ik dadelijk andere gekregen. De mij vertoonde pet is niet dezelfde die ik heb gedragen en die bij Anna Beijers in het bes is geweest. Die pet zat vol bloed, daar heb ik de voering uitgetrokken en in de wilsnis bak gegooid. Op maandag heb ik nog met die pet opgelopen en maandagavond heb ik een nieuwe gekocht bij Leen de Spaans, hij en zyne dochter hebben mij geholpen, de oude heb ik thuis gebracht, die was toen reeds uitgewasphen, dit had ik zondag morgen gedaan. Op dien zaterdag vóór de handdoeken heb ik in het verhoor getuigt te Chagen, des avonds 1/2 proes 4/5 en vóór dat ik naar het verhoor ging heb ik des middags reeds van mijne moeder gevraagd naar die pet en toen heeft zij mij gezegd dat zij die had weggedaan, zij heeft niet gezegd waar of waarom en ik vermoed dat zij die pet in het wilsnis vat zal hebben gegooid, wij koken met gas en gebruiken

geen formid. The waeg naar die pet uit doornig; Arie
Roggeveen was voor geweest en had volgens zijne me-
dedeling gezegd, dat ik bij Hoekstra van zijn geweest
hij meefte, dat ik nu ook in het verhoor zou moeten
komen; hij had mij verhoord verstaan, want ik had
gezegd dat het kleine knechtje Arie de Rooij bij Hoek-
stra was geweest en niet dat ik daar was geweest.
Dat was voor de jongens gezegd, dat mijn pet weg zou zijn
en dat ik een nieuw op had. Om die reden heb ik
aan mijne moeder om mijn pet gevraagd. Naar mijne
meening was er geen bloed meer in die pet en was die schoon
uitgewasphen.

Bij vertoonen de voorwerpen die in den vroege morgen
van 10 deres zijn opgegraven door den gem. beldwachter
Abma in onze tegenwoordigheid (proo of of en zegt
verdachte: waarbij is een opschrift boekje, ik herken dit
in het mij vertoonde, hierin heb ik geschreven met pot-
lood en ook die tekening is van mijne hand, het is de
root van een pianobank. Als daaron op het schutblad
staat: „Botabek van etc. Honyk ons acht jaar en“
dan lest dit zich hieruit verklaren dat ik dit boekje
heb gevonden by Brevenbroodspot, met het zolderop-
ruimen in het oude papier en dat ik het toen bij
mij heb gestoken. Het boekje had ik steeds in mijn jasje,
ook dien Matersgarons toen ik de moorden en den dief-
stal pleegde en het is door mij onbemerkt, met de ge-
len goederen in den grond gestopt. Honyk is timmer-
man in Schagen en mijn baad Pleventroodspot
is getrouwd met zijne dochter.

Bij verdere vertooning van de voorwerpen, zoo
als die reeds zijn beschreven toen die aan Cornelia Fran-
ken werden vertoond (proo of of, zegt verdachte: De blauw
en rood bonte zakjes met gels, het beuroje, waarvan ik eerst
tijdens de opgraving heb gezien dat de inhouds rijk goud
stukken bestond, het tasje waarvan ik bij de wegneming
bankpapier heb gezien zonder te weten hoeveel, heb ik
weggenomen in den nacht van 11 op 12 Augustus 11
uit de lade van de kass in de woning van de wedvrouwe,
die staat naast den bank van de slaan dus uit de chiffoier
etc het overige, wat door Abma is opgegraven en dat thans
hier moet zijn en mij vertoond wordt, heb ik weggenomen
uit de kassendoos die stond in het ongesloten kastje tegen
den binnemuur in de alcaof. Slechts de zilveren lepeltjes
en 2 scheppertjes heb ik genomen uit de vaste kass in den

hoek naast de glazen deuren. Ik heb bij het megre-
men niet alle voorwerpen nauwkeurig bekeken,
ik weet dat daarbij waren de thans alhier aanwezige
b.v. het chui van de flacon met gouden dop, dit chui
heb ik niet opengehad, de gouden zijnaalden en dito voor-
naalden en het zilveren lucifersdoosje; ook weet ik
dat er ringen bij waren, maar ik weet niet hoeveel. De
bedelantombard heb ik niet gezien en ik kan mij niet
voorstellen dat ik het dubbelte was op het woord "tenke"
Staat (proad) heb verloren. Stellig heb ik dit niet daar
genomen en niet gegeven en geen Pandor is bij het in-
den grond verborgen van de voorwerpen geweest.
Ik weet niet hoeveel bankpapier of hoeveel geld ik bij de
Med Butte heb weggenomen.

De drie sleutels, die bij de opgegraven voorwerpen
zijn, komen ook uit de woning van de Med Butte, ik
weet niet met welke bedoeling ik de sleutels bij mij heb
gehoeken, dit zal zoo maar gebeurd zijn. Op de chiffo-
niere was een ring met sleutels en hiervan heb ik een sleutel
gebruikt om de lade van de chiffo-
niere open te sluiten;
vervolgens heb ik vruchteloos beproefd om het kastje van
stunad in de voorhamer daarmede open te sluiten, dit ging
niet, de sleutelring is gebroken en een stuk daarvan is ont-
der dat kastje van stunad gevallen, ik weet niet of een sleutel
tje van die ring bij dat kastje is blijven liggen en ik weet
niet of dit het sleutel tje kan zijn dat ik rege bij dat kastje
op 12 Augustus 11 te hebben gevonden.

Ik kan niet herkennen de twee ringetjes enz die volgens
uwe mededeeling nog later in de opgraving door Abma
zijn gevonden op dezelfde plaats of proadgof.

Dit vertoont aan verdachte de zwarte trommel, die
op 12 Augustus 11 open hebben gevonden op de Salon tafel
in de alcoof in de woning van de Med Butte en was op
toen in een stuk van een courant dat bloedvlekken
vertoont eenige effecten los-gedeeltelijk open gevonden
lagen en rege verdachte: Ik heb het overslag van dien
trommel, die niet geloten was en die ik uit een lade
van de chiffo-
niere, dezelfde waarin het geld lag, heb
genomen, opengevat, hiendoor is die overslag gebroken
gedeeltelijk gescheurd, zoals nog te zien is. In die trommel
lagen effecten, ik heb Spaansche herken aan de kop die
daarop stont, zo'n kop heb ik wel gezien op postzegels. Het
mij vertoonde papier met bloedvlekken, een stuk van een
courant, zal ik wel in handen gehad hebben, want ik grep

alles zoo maar aan, ik had mij reeds afgewaschen,
maar ik had weder bloed aan mijne vingers gekregen
door het grijpen van mijn pet die toen op den grond lag.
Ik weet niet, waarom ik die effecten niet heb medege-
nomen, die heb ik allen laten liggen. Het is mogelijk
en ik geloof dat in die trommel ook geld in een buidel
lag dat ik heb medegenomen. Het meeste geld lag buiten
die trommel in de lade. De zwarte portefeuille mijner
vertoons heb ik niet open gehad en dus niet gezien dat
daarin nog bankpapier was, volgens de mededeeling
van de, ook weet ik niet of die portefeuille uit de trommel
is gekomen of dat die los in de lade lag.

Ik weet niet hoeveel lampen in de woning van de
Wed. Bute waren, ik heb slechts een lamp gebruikt en
wel die witte porseleinen, waarvan mij de brander
vertoons wordt en waarvan aan het onderende nog
sporen van dons te zien zijn; ik heb de kous aangestoken,
en ik zie dat die aan het onderende van den brander
zwaart is en even daarin steekt.

Ik heb Anna Peijers in den avond van Zaterdag 11
Augustus 18 nog gesproken omstreeks 9/10 te uur,
ik heb gekheid met haar gemaakt, zij vertelde dat zij
maandag of donderdag naar Amsterdam zou gaan,
ik weet niet waarom zij daarheen zou gaan, dit
heeft zij niet gezegd wel dat waan Blauw en ik
als zij dien maandag niet ging, dan dinsdag een
postket van haar zaden krijgen. Toen ik met
haar sprak stons het reeds bij mij vast, dat ik haar
en de Wed. Bute dien avond zou trachten te vermoor-
den om te stelen. Dit wel niet vast, maar het meest
om te stelen. Het was mijn voornemen om het geld
dat ik zou stelen te gebruiken als ik dit nodig zou heb-
ben; ik had geen plan om daarmee weg te gaan.

De allereerste opdracht om die vrouw te vermoor-
den is bij mij opgekomen een tijdje te voren toen ik in die
boekjes las en wel in dat waarvan de titel is. On-
schuldig verzonnen daar komen ook van die moor-
den in voor.

Toen ik de Wed. Bute de drie flagen met de hif wa, achte-
ren op haar hoofd had gegeven, maar nog niet u haar
hal had genomen heb ik de lamp laten branden en ben
ik naar de woning van mijn ouders gegaan; ver-
volgens ben ik, zoals ik eenzusteren heb afgegeven, terug
gekomen en wel door de voordeur van de Wed. Bute

en ik heb den sleutel van die winkeldeur, die in het slok
stak, omgedraaid en het licht in den winkel uitgedaan. Op
de tafel in de keuken stons een koffieblad en toen ik vrouw Bube
met de bijl op haar hoofd sloeg, had zij een kopje in haar hand,
zij kon het op tafel zetten, zij gaf bij den eersten slag een komp
tegen de tafel hiervoor viel de koffiekan om, ik kan niet niet
waar het kopje is gebleven dat volgens nu zeggen door U omver
is gevonden op den rand van de tafel met bloedvlekken daar
aan, ik heb het niet in handen gehad, ik heb niet gedronken.
Hoe stons in de deur met opgeheven bijl, zij keek om toen
ik de eerste slag had gegeven en riep toen N. Cas: ik gaf
haar toen nog een paar slagen en toen ging ik weg. Zij was
achterover gevallen op haar stoel, eerst zondagochtend heb
ik gezien dat zij een blauw oog had (prood of), ik weet
niet of zij dit reeds had toen ik haar met den bijl op het
hoofd sloeg. Toen ik haar later, nadat ik thuis was geweest,
die snede in haar hals gaf met het broodmes, ademde zij
nog.

Het verhoor wordt geschorst na voorlezing luy

Merdachte wederom binnenstaande hegt des-
gevraag: Ik heb niet opgemerkt dat de wed Bube een Srijbooren
mesje in handen had toen ik haar met de bijl sloeg of daar-
na. Ik heb de beide roode gordijnen, die voor de ramen van
de Voorhamer hingen, laten blijven; niet door mij is een gor-
dijn met de roode meswijdere. - De schutting, die achter
het seereet van de wed Bube, haar erf van het erf afscheidt,
is de allereerste keer toen ik daarover klom, gebroken, daar
zijn de bovenste planken van gebroken; Ik ben vier keere
op diezelfde plaats over die schutting geklommen; de eerste
maal toen ik de wed Bube ging vermoorden; de tweede
maal toen ik terugging naar ons huis; de derde maal
toen ik met de gestolen goederen daarover ging om die te
gaan begraven en de laatste maal toen ik door de woning
op straat ben gegaan en naar huis. De vuilnisbak staat
op ons erf steeds tegen die schutting, die heb ik niet opzett-
telijks daar neer gezet. Toen ik voor ges de woning
van de wed Bube verliet ging de winkeldeur over.

Toen ik stons Reijers vermoord had, maar nog niet had
gestolen, het op te toen even over elf uur zijn geweest, heb
ik op het achterstraatje aan den kant van de wed Bube
staande op een plankje dat aldaar tegen de schutting
stons, even daarover geklommen; onze herberg was open, ik
wilde weten of er nog volk in de herberg was en toen heb ik

mijn hand over de schutting geslagen, hiendoor zij van
mijne vingert, die de bloespoort van onze kant op hopen.
Ik weet niet, dat zij nu verdwenen zouden zijn, zooals
volgens u gezegd het geval is; Ik heb ze niet weg gemaakt
Ik heb er niet aan gedacht te wachten tot Anna Beijers
te Amsterdam zou zijn om eerst dan te gaan stellen en
ook niet, dat ik dan alleen de wed. Bute behoeft te ver-
moorden; ik wist dat zij des Zaterdags vroeg van de wed
Bute te bed ging en dat ik dus ieder afzonderlijk
van vinder; ik heb niet geweten dat Anna Beijers
zich has uitgelaten dat zij niet wel was en dat zij die
avond naar te bed zou gaan. (proo 5^e blz 3) ik heb
dat ja. Decker dien avond niet met Anna Beijers
gezien.

Mijne vroegere opgaven, dat ik Pieter Roggeveen en
Pieter Potker zou hebben gezien, vóór de woning van
de wed. Bute zijn leugens geweest. Ik ben te weten
gekomen dat zij voor de woning gestaan hadden
hebben uit humane mededeelingen. Zondag morgen
12 Augustus na dat ik de moorden had bedreven;
ik heb dit door hen op straat hooren vertellen voor
de woning van de wed. Bute en in den namiddag
van dien dag in de herberg van C. Zijderwind
door Pieter Roggeveen en door J. Kiveldam (zie
proo 9^e blz 4 en proo 9^e blz 5).

Het is onwaar dat ik tegen Arie Roggeveen
(proo 27) heb verteld, dat ik Zaterdagavonds bij de wed
Kloekstra was geweest; ik heb over Maackstraat gesproken
en gezegd dat het jammer was, dat ik daar ook niet
geveest was, dan had ik zeker of misschien wederom
gebreken, ik heb verteld dat de baas (Pierenbroodspok)
en Ellichiel van Tijn daar waren geweest en dat zij
te veel hadde, gebreken en dat de pet van de baas
in de sloot was gevallen.

Ik kan mij niet herinneren, dat ik tegen Bieren
broodspok op Zondag 12 Augustus weg heb gezegd dat
mijn broeder half het gesprek van B. Ops: hadt gehoord
en dit tegen vaders had willen zeggen en dat ik hem hem
toen zou gezegd hebben, dit niet te doen (proo 27). Ik heb
niet Pierenbroodspok die Zondag over de moorden gesproken,
en stond nog ander volk bij o. a. Joseph Burgman en
Arie Roggeveen en dit gesprek werd gevoerd voor de
wed. Hobbing, de buurvrouw van Bierenbroodspok.

De verblating van Jan Allenaar (proo 41) dat hij

reeds omstreeks 10 uur een gil zou hebben ghoord aan de kant van de wed. Boute bewijst hij in de herberg van mijn vader dat, kan waarheid zijn; evenwel kan die gil niet zijn geweest van het vermoorde, omdat de wed. Boute, die het eerst door mij vermoord is, eerst ± 10³ uur vermoord is; hij moet iets anders hebben ghoord; ik weet niet wat dit kan geweest zijn.

Op den laatsten zondag van de laatste Chagër kermissen ik geweest in Leves een groote herberg, alwaar toen vers gebak. Pieter Proot was daar ook, wij hebben met elkander voor het buffet gedronken en elkander getraceerd. Anna Beijers zat op het tooneel. Ik kan mij niet herinneren dat ik toer tegen haar of tegen Proot dreigende mijn vuist heb opgezet; ik was min of meer dronken, want ik had den geheelen nacht in de herberg van mijn vaders spijtpastor moeder, op parfen. (proos blz 3).

Ik ben niet in het bezit geweest van valsche sleutels (proos op blz 4 ondenaauft. Ik had eenige sleutels gezocht indertijd om in de kast van mijne moeder te kunnen komen, die heb ik beproven, een keer of drie op zijn hoogst, dan nam ik een gulden of een rijks daalder om verbeering te maken; ik ben niet in de spauspot van Prudoff geweest (proos op 4) wel heb ik den diefstal bij Mr. Asser gepleegd.

Mijne moeder gaf mij iederen zondag 2 kwartjes van de f. 50 of f. 3. die ik bij Bienenbroodspok verdien. Sontijds, als ik vroeg kreeg ik nog wel een een gulden of een rijks daalder. Mijne moeder heeft steeds des maandags door de bellende kneeders geweten, dat ik de spoordenaar was, ik heb ontkend, zij heeft geregt gaat je maar verdrieken, meer niet. Mijne vader heeft nooit iets en ik kan mij niet herinneren dat hij nu iets heeft geregt.

Op mijn 15de jaar heb ik de school verlaten en het laatste jaar dat ik school ging heb ik bij den predikant van Klijner Goddient onderwijst gehad, later niet meer; ik ben weg gebleven en hij heeft mij niet aangerocht te komen.

Toen ik de woning van de wed. Boute verliet had ik even te vroeg gele lijken, die ik met petroleum had overgoten, in brand gestoken, ik had de bedoeling dat het huis zou verbranden en het brandde, de kenteren en in de kamer toen ik de woning verliet. Ik heb mij

miek ongerust gemaakt dat ook onze woning zou
verbranden, ik heb gedacht er het zoover kortst, ko-
merer menschen, genoeg om te waarschuwen.
Ik heb het gestolene herstopt in de grond in die
steeg omdat ik geene andere plaats wist, niet om-
dat ik bang was dat het zou verbranden.
Voorgelezen en t. b.

Uij hebben na afloop van dit
verhoor ten nodat dit proefs-verbaal
was onderleehend aan den verdachte
mededeeling gedaan van het over-
lijden zijner moeder, zonder hieromtrent
in bijzonderheden te treden.
A. C. Kagerweij J. Terhonne.